

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU-4114-03-01/2012
I/12/003

Lublin, dnia 05 kwietnia 2012 r.

**Pan
Tomasz Futera
Burmistrz Miasta Kock**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Urzędzie Miejskim w Kocku (UM) realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej w latach 2010 – 2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonywanie przez Burmistrza zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia zrealizowanie obowiązków z zakresu ochrony przeciwpowodziowej wynikających z ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym². Stwierdzono jednak nieprawidłowości w realizacji zadań w tym zakresie określonych ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³, polegające głównie na nieposiadaniu aktualnego planu operacyjnego przed powodzią oraz formalnym nieutworzeniu magazynu przeciwpowodziowego.

1. W UM, stosownie do wymagań przepisu art. 5 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym opracowany został w 2008 r. „Gminny plan reagowania kryzysowego”, a następnie w 2011 r. „Gminny plan zarządzania kryzysowego”. Oba plany uzyskały pozytywną opinię Wydziału Zarządzania Kryzysowego Ochrony Ludności i Spraw Obronnych Starostwa Powiatowego w Lubartowie i zatwierdzone zostały przez Starostę Lubartowskiego. W planach tych m.in. wyszczególniono zagrożenia z tytułu powodzi i podtopień, prawdopodobieństwo ich wystąpienia, zamieszczono niezbędne działania w przypadku wystąpienia powodzi i załączono procedury

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

ustalające zasady postępowania burmistrza i podległych mu służb, inspekcji, straży i innych podmiotów oraz kierunki współpracy z jednostkami szczebla powiatowego i wojewódzkiego, wskazano przedsięwzięcia do realizacji przez Gminny zespół zarządzania kryzysowego.

Burmistrz zgodnie art. 19 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym powołał Gminny zespół zarządzania kryzysowego. Zespół ten, stosownie do art. 19 ust. 5 i art. 14 ust. 8 pkt 1 i 2 wymienionej ustawy, dokonywał ocen potencjalnego i występującego zagrożenia powodziowego oraz formułował na ich podstawie wnioski, propozycje działań dotyczących prowadzenia akcji przeciwpowodziowej i usuwania skutków powodzi.

Burmistrz, dla zapewnienia realizacji zadań ujętych w art. 20 ustawy o zarządzaniu kryzysowym zarządzeniem z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie organizacji i przygotowania do działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania obrony cywilnej utworzył drużyny: wykrywania i alarmowania oraz pobierania próbek, a także określił punkty alarmowe w ośmiu miejscowościach, w tym w miejscowościach najbardziej zagrożonych na podtopienia: Białobrzegach i Zakalewie. Wcześniej zagadnienie to nie było uregulowane.

2. Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie brak aktualnego planu operacyjnego ochrony przed powodzią. Do wykonania tego opracowania Burmistrz Miasta Kock zobowiązany był przepisem art. 31a ww. ustawy o samorządzie gminnym. Brak planu skutkowało niewyznaczeniem miejsca do ewakuacji ludności oraz miejsca poboru piachu i jego załadunku do worków.

3. Burmistrz nie dochował formalnych obowiązków związanych z utworzeniem i wyposażeniem gminnego magazynu przeciwpowodziowego nałożonych art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym. Sprzęt, który mógł być wykorzystany w akcji przeciwpowodziowej składowany był w różnych miejscach w mieście: w wiacie przy lecznicy (dwie łodzie), w oczyszczalni ścieków (zbiornik na wodę pitną o pojemności 2500 l), w magazynie OC w siedzibie gminy (worki na piasek, buty gumowe).

4. Gmina posiada „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kock” z 2002 r.⁴ zmienione w 2008 r.⁵, „Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kock” z 2005 r.⁶ zmieniony w 2008 r.⁷ obejmujący miasto Kock oraz Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentów Gminy Kock z 2008 r.⁸ Wymienione Studium oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przekazane zostały Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej Zarządowi Zlewni Wisły Lubelskiej i Bugu Granicznego⁹, który nie wniósł do nich uwag.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kock określono obszary zalewowe (zasięg wody stuletniej) i obszary te wyłączono z działalności inwestycyjnej. W miejscowych plany zagospodarowania przestrzennego z uwagi na objęcie nimi tylko niektórych obszarów

⁴ uchwała Rady Gminy Nr XLVI/283/02 z dnia 29.06.2002 r.

⁵ uchwała Rady Gminy Nr XXVI/172/08 z dnia 30.12.2008 r.

⁶ uchwała Rady Gminy Nr XXXVI/212/05 z dnia 30.09.2005 r.

⁷ uchwała Rady Gminy Nr XXVI/174/08 z dnia 30.12.2008 r.

⁸ Uchwała Rady Gminy Nr XXVI/173/08 z dnia 30.12.2008 r.

⁹ wcześniej zwanego Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej Inspektorat w Lublinie

gminy (miasto i działki usytuowane poza strefą zalewową za wyjątkiem jednej działki w obrębie Zakalew mieszczącej się w całości w tej strefie) nie określono obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią.

5. W okresie objętym kontrolą w UM funkcjonowało samodzielne stanowisko ds. obywatelskich i obronnych. NIK zwraca uwagę, iż zadania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, a w szczególności organizowanie, koordynacja i planowanie działań związanych z ochroną przed powodzią oraz likwidacją jej skutków, a także prowadzenie, wyposażenie i utrzymanie magazynu przeciwpowodziowego przypisane temu stanowisku regulaminem organizacyjnym z 2010 r. nie zostały ujęte w zakresie czynności pracownika zatrudnionego na tym stanowisku.

6. Stosownie do wymogów art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym w budżecie miasta utworzone były rezerwy celowe na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego : w 2010 r. 7,0 tys. zł i w 2011 r. - 35.380 zł. W roku 2010 rezerwa ta nie została w ogóle wykorzystana, a w roku 2011 wydatkowano 17.097 zł (48,3 %) na wykopanie na terenach zalewowych rowu odwadniającego.

Na zadania związane z realizacją zadań przeciwpowodziowych, w dziale klasyfikacji budżetowej 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdziale 75495 pozostała działalność, wydatkowano w latach 2010 – 2011 łącznie 1.050 zł na zakup worków na piasek i butów gumowych.

Pomimo niewykorzystywania planowanych środków, Gmina nie prowadziła na terenach zalewowych w stopniu wystarczającym prac konserwacyjnych rowów odwadniających dróg gminnych. W okresie objętym kontrolą prac, w tym zakresie nie przeprowadzono m.in. na przeznaczonej do ewentualnej ewakuacji ludności drodze Zakalew – Poisdów, pomimo, że oględziny znajdujących się przy niej rowów wykazały ich obustronne zakrzaczenie.

7. Szkody w uprawach poniesione w wyniku powodzi i podtopień w latach 2010 – 2011 potwierdzone protokołami komisji ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych powołanych przez Wojewodę Lubelskiego wyniosły łącznie 122,0 tys. zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) opracowanie aktualnego gminnego planu operacyjnego ochrony przed powodzią,
- 2) utworzenie gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- 3) wykonanie prac konserwacyjnych rowów odwadniających,
- 4) wprowadzenie do zakresu czynności pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku ds. obywatelskich i obronnych zadań związanych z ochroną przed powodzią.

Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.